ΤΟ ΡΟΥΣΦΕΤΙ: Μιὰ χρόνια ἀρρώστεια τοῦ πολιτικοκοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς χώρας

Τοῦ κ. ΙΩΑΝ. Ν. ΞΗΡΟΤΥΡΗ

Ὁμοτίμου καθηγητοῦ κοινωνιολογίας

Β΄

Ἡ γραφειοκρατία καλλιεργεῖ κι' αὐτὴ τὸ ρουσφέτι, τὴν ὑποτέλεια τοῦ πολίτη. Ἀποθεώνει τὸν τύπο καὶ ἀρνιέται τὴν οὐσία. Οἱ γραφειοκρατικὲς διατυπώσεις, ἡ σκληρὴ ἀδιαφορία τῶν φορέων της καὶ ἡ κακὴ συμπεριφορά τους πρὸς τὸν πολίτη, ποὺ μερικὲς φορὲς φτάνει ὡς τὸ ἀπάνθρωπο, ἀναγκάζει τὸν πολίτη νὰ ζητήσῃ τὴν προστασία τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ βρίσκεται στὰ πράγματα, νὰ τοῦ ὑποσχεθῆ πὼς θὰ εἶναι πάντα «δικός του» ψηφοφόρος, ὑποτελής του, ἀρκεῖ νὰ τὸν βοηθήση νὰ ὑπερπηδήση τὸ κακὸ τοῦ ἀκαλώματος τῶν χαρτιῶν του καὶ τῆς ὑπόθεσής του, ὅσο δίκαιη κι' ἂν εἶναι αὐτή, ὅσο αὐτονόητη. Καὶ συμβαίνει πολλὲς φορὲς τοῦτο: ὁ ἁρμόδιος τοῦ μηχανισμοῦ τῆς γραφειοκρατίας ὑπάλληλος νὰ στέλνη τὸν ἐνδιαφερόμενο πολίτη, νὰ του ὑποδεικνύει, γιὰ νὰ ξεσκαλώση ἡ ὑπόθεσή του, νὰ φέρη σημείωμα ἀπὸ τὸ βουλευτή του. Ἔχει γίνει ἀνίερη συμφωνία γραφειοκράτη καὶ κομματάρχη. Τὸ φαινόμενο ἦταν συνηθισμένο. Πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ προβῆ τὸ συμβούλιο σὲ μεταθέσεις ἐπιθεωρητῶν κυρίως τῶν δημοτικῶν σχολείων, πήγαινε στὸ σπίτι μερικῶν δυνατῶν, ἀλλὰ καὶ φοβερῶν ρουσφετολόγων ὑπουργῶν, χτυποῦσε τὴν πόρτα καὶ γινόταν δεκτὸς μετὰ χαρᾶς ἀπὸ τοὺς ἰδιαιτέρους τοῦ ὑπουργοῦ. Ἔβλεπε τὸν κ. ὑπουργὸ καὶ τὸν πληροφοροῦσε, πὼς αὐτὲς τὶς ἡμέρες τὸ συμβούλιο προτίθεται νὰ κάνη μεταθέσεις ἐπιθεωρητῶν. Ρωτοῦσε ποιὲς θὰ ἦταν οἱ ἐπιθυμίες του, γιὰ νὰ τὶς λάβη τὸ συμβούλιο ὑπόψη του. Μὲ ἄλλα λόγια ποιὰ ρουσφέτια ζητοῦσε νὰ τοῦ κάνουν. Καὶ δὲν πήγαινε μόνο στοὺς ὑπουργοὺς τῆς συμπολιτεύσεως, ἀλλὰ καὶ στοὺς δυνατοὺς τοῦ ἄλλου κόμματος τῆς ἀντιπολιτεύσεως δηλαδὴ στοὺς πιὸ δεινοὺς περὶ τὸ ρουσφέτι. Ἔτσι κρατοῦσε «πισινή». Τὸ φαινόμενο ἦταν συνηθισμένο στὴν πολιτικὴ ζωὴ τοῦ τόπου μας ὑποχρέωνε «ἔνθεν καὶ ἔνθεν».

Τὸ ρουσφέτι στὴν πολιτική, ἀλλὰ καὶ γενικώτερα στὴ ζωή μας εἶναι τόσο ἁπλωμένο, ποὺ δὲν ἀφήνει οὔτε μιὰ γωνίτσα νὰ ἀναπνεύσης ἐλεύθερα. Ὅπου κι' ἂν πᾶς, θὰ τὸ συναντήσης καὶ στοὺς λεγομένους πνευματικοὺς ἀνθρώπους, ποὺ διακονοῦν στὰ ἀνώτατα πνευματικά μας ἱδρύματα. Κι' ἐκεῖ θὰ τὸ βρῆς μπροστά σου, ἂν ὄχι «παντάπασιν», ἀλλὰ δυστυχῶς ἀρκετὲς φορὲς —γιατί δὲ θέλω νὰ γενικεύω— τὶς περισσότερες. Χάριν τοῦ ρουσφετιοῦ μερικὲς φορὲς ἱδρύομε ἕδρες περιττὲς γιὰ τὸ ἀντικείμενο ποὺ τὶς ἱδρύσαμε, γιὰ νὰ βολέψουμε κάποιον δικό μας, ἂν θέλετε, τῆς κλίκας μας κλπ., ἄνθρωπο. Ὁ νεπωτισμός, σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ στὴν ἐκλογὴ τῶν καθηγητῶν, δὲν ἔπαψε. Κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς ἑπταετίας μάλιστα ἄνθισε πιὸ πολὺ ἀπὸ πρίν. Οἱ ἐκλέκτορες τῶν Ἀνωτάτων Ἱδρυμάτων τῆς Παιδείας, δὲν εἶναι ἀπαλλαγμένοι κι' αὐτοὶ ἀπὸ τὶς προκαταλήψεις τους, τὶς συμπάθειες ἢ τὶς ἀντιπάθειές τους, τὰ προσωπικά τους, τὴν τάση πρὸς τὸν ὠφελιμισμό, τὴ συναλλαγή, τὸ ρουσφέτι, τὴ χαριστικὴ προτίμηση στὸ φίλο ἢ ὑποτακτικὸ στὸ πνεῦμα τῆς κλίκας. Ὅταν ἡ ὅλη ἀτμόσφαιρα τοῦ τόπου μας εἶναι μολυσμένη, πὼς νὰ ξεφύγουν κι' αὐτοὶ ἀπὸ τὴ μόλυνση; Ποιὸς νὰ φρονηματίσῃ; Ποιὸς στηλιτεύει τὸ κακὸ καὶ τὸ ἀποφεύγει μὲ τὸ παράδειγμά του; Ποιὸς δὲν τὸ ἀνέχεται; Δυστυχῶς τὰ πάντα καταδολιεύονται ἀπ' ἐκείνους ποὺ ἔπρεπε νὰ ἐποπτεύουν καὶ νὰ τηροῦν αὐστηρὰ τοὺς θεσμοὺς καὶ τοὺς νόμους καὶ νὰ μὴν ὑποκύπτουν στὴν ἐλεεινὴ συναλλαγή. Οἱ νομοθέτες, ὅμως καὶ οἱ ἡγέτες πρέπει νὰ εἶναι κατ' ἐξοχὴν παιδαγωγοί. Ἡ πολιτικὴ στὴ σωστὴ μορφὴ καὶ ἀποστολή της πρέπει νὰ εἶναι παιδαγωγία. Δυστυχῶς αὐτὴ τὴν ἀποστολή της τὴν πνίγουν ἡ συναλλαγὴ καὶ τὸ ρουσφέτι μαζὶ μὲ τόσα ἄλλα κακά.

Στὸν τόπο μας ὅλα τὰ θέματα πολιτικοποιοῦνται, ὅλα τὰ προβλήματα τῆς ἑλληνικῆς δημόσιας ζωῆς. Τὰ πάντα κομματικοποιοῦνται. Κανένα σοβαρὸ ἐθνικὸ θέμα δὲν ξεφεύγει ἀπὸ τὴν πολιτικοποίηση: Παιδεία, Στρατός, Δημόσιες ὑπηρεσίες κλπ. Ὅλα τὰ προβλήματα τῆς δημόσιας ζωῆς μας γίνονται κόμμα, εὐκαιρίες γιὰ ρουσφετολόγημα. Ὁ καιροσκοπισμὸς δυστυχῶς κυριαρχεῖ σὲ ὅλες τὶς ἐμφάσεις τῆς ζωῆς μας. Μέσα σ' αὐτὴ τὴ δίνη τῆς συναλλαγῆς χάνονται— κι' ἀντιτίθενται ποτέ—οἱ πνευματικοὶ στόχοι καὶ παραλύει ἢ δὲν ἀναπτύσσεται καθόλου ἡ συνείδηση τῆς εὐθύνης τῆς πολιτικῆς μας εὐθύνης, χάνεται μέσα στὰ τέλματα τῆς συναλλαγῆς τῶν κομματικῶν παθῶν μας ποὺ εἶναι «κρείσσονα τῶν ἐμῶν βουλευμάτων».

ΜΑΣ ΠΝΙΓΕΙ Ο ΩΜΟΣ ΑΤΟΜΙΚΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Προσεκτικὸς παρατηρητὴς διακρίνει τοῦτο τὸ φαινόμενο: σὲ ὅλες τὶς καταστάσεις ἢ τὶς ἀλλαγὲς νὰ βρίσκωνται ἄνθρωποι ἠθικὰ καταδικασμένοι, στὴν πρώτη γραμμὴ τῆς κοινωνικῆς ἱεραρχίας καὶ μὲ θρασύτητα, ποὺ τοὺς διακρίνει τοὺς ἀνοίγονται ὅλες οἱ πόρτες. Κοινὸς τόπος εἶναι αὐτά, θὰ μοῦ πῆτε, ἀλλὰ καὶ βασικὸς κοινωνικὸς καὶ πιὸ πέρα ἐθνικὸς κίνδυνος, ποὺ πρέπει νὰ τὸν συνειδητοποιήσουμε. Δυστυχῶς ἡ κοινωνία μας εἶναι ρευστὴ καὶ εὐμετάβλητη, χωρὶς ἠθικοὺς στόχους, χωρὶς ἀνησυχία ἱστορικῆς εὐθύνης. Τὰ μέλη της πνίγονται κάτω ἀπὸ τὸν ὠμὸ ἀτομικισμό, ποὺ τὰ ἔχει ὅλα κυριεύσει σὲ βαθμὸ τύφλωσης, ὥστε νὰ μὴν μποροῦν νὰ ὑποτάξουν τὰ στενὰ ἀτομικά τους συμφέροντα στὸ κοινὸ καλό. Ὁ στενός, ὁ ἀσφυκτικὸς ἀτομικισμός μας δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ ἀντιληφθοῦμε κατὰ συνειδητὸ τρόπο πὼς ἡ ὕπαρξη μιᾶς πολιτείας εἶναι κατορθωτὴ μόνο μὲ τὴν ἐνεργὸ συνεργασία ὅλων μας.

Μᾶς λείπει σὲ ἀρκετὸ βαθμὸ ἡ ὡριμότητα γι' αὐτὸ καὶ κατεχόμαστε ἀπὸ περισσὴ ἐγωλατρεία. Τὸ ἐγώ μας τὸ τοποθετοῦμε πιὸ ἐπάνω ἀπὸ τοὺς κοινωνικοὺς κανόνες κι' ἀπὸ τὸ νόμο, τὴ γραπτὴ βούληση τῆς ὀργανωμένης πολιτείας, τὸ θεσπισμένο κανόνα τοῦ δικαίου. Δυστυχῶς τὸ νόμο τὶς περισσότερες φορὲς τὸν ἀντικρύζουμε σὰν ἐχθρὸ καὶ μεταχειριζόμαστε ἐναντίον τοῦ θεσπισμένου κανόνα τὸ δόλο, τὴν ἀποστροφή, τὴν εὔστροφη καταδολίευση ἢ τοὺς σοφιστικοὺς διαλόγους, γιὰ νὰ ἀτονίσουμε, νὰ τὸν ἀχρηστεύσουμε, ὥστε νὰ πετύχουμε τὴ χαριστικὴ παροχή, τὴ χωρὶς ἀντικειμενικὴ διαδικασία ἀπολαβή. Καὶ σὲ ὅλη αὐτὴ τὴν ἀνίερη προσπάθεια ἀνατρέχομε καὶ ζητοῦμε τὴ βοήθεια καὶ τὴ συμπαράσταση τοῦ δυνατοῦ κομματικοῦ μας φίλου, ἡ ὁποία καὶ δίνεται.

Γιὰ νὰ κρίνουμε ἂν ἕνας νόμος εἶναι δίκαιος, σύμφωνος μὲ τὸν ὀρθὸ λόγο, παίρνουμε σχεδὸν κατὰ κανόνα σὰ μέτρο κρίσης τὴν προσωπικὴ καὶ μόνο περίπτωσή μας. Ἡ ἀνωριμότητά μας, ἐκδηλώνεται μὲ τὴν προβολὴ παντοῦ καὶ πάντοτε τοῦ ἀτομικοῦ μας συμφέροντος κατὰ ἀδιάντροπο τρόπο, μᾶς ἀφαιρεῖ κάθε δυνατότητα νὰ εἴμαστε δίκαιοι. Ἔτσι δὲν εἶναι παράξενο πὼς τὸ ρουσφέτι κυριαρχεῖ κατὰ ἔντονο τρόπο μέσα στὴ δημόσια ζωή μας.

Τὸ ρουσφέτι τὸ ἐκτρέφουν δυστυχῶς οἱ συχνὲς πολιτικὲς κρίσεις, οἱ ἀλλαγὲς τῶν κυβερνήσεων. Μιὰ ἀρρώστια τοῦ πολιτικοῦ ὀργανισμοῦ μας, χρόνιας μορφῆς, ποὺ εὔκολα διαπιστώνεται ἀπὸ τὴν καθημερινὴ πεῖρα μας καὶ ἀπὸ τὴ μελέτη τῆς πολιτικῆς ἱστορίας τοῦ τόπου μας.

Κι' ἀκόμη ἕνα ἄλλο— ἀνάμεσα στὰ πολλὰ — κακό, ποὺ προωθεῖ τὴν τάση τῆς ρουσφετολογίας σὲ πολιτευόμενους καὶ πολίτες, εἶναι ποὺ τὴν ἑπομένη τῶν κάθε φορὰ ἐκλογῶν, μὲ ὁποιαδήποτε πλειοψηφία κι' ἂν ἔρθη ἡ ἑκάστοτε κυβέρνηση, ὁ μισὸς τύπος τῆς χώρας, ὁ κάθε φορὰ ἀντιπολιτευόμενος τύπος, ἀρχίζει ἕναν ἀσυνήθιστο πόλεμο— ὄχι καλόπιστο ἔλεγχο ἢ γόνιμη κριτική — μὲ κάθε μέσον ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ ἐπιτρεπτοῦ, κάνει ἕναν ἐξοντωτικὸ ἀγῶνα ἐναντίον τῆς νέας κυβερνήσεως. Ὁ ἑκάστοτε ἀντιπολιτευόμενος τύπος, ποὺ δῆθεν ἐκφράζει τὴν κοινὴ γνώμη, δὲν κρίνει, δὲν κατακρίνει, παρὰ μαίνεται. Πόσο καλύτερα θὰ ἤμασταν, ἂν μᾶς ἦταν συνειδητό, πὼς τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου καὶ τοῦ τύπου πρέπει νὰ βρίσκεται σὲ ἁρμονία μὲ τὸ κοινὸ συμφέρον καὶ τὴν κοινὴ ἡσυχία, ἂν κάναμε ἕναν καλόπιστο ἔλεγχο, μία γόνιμη κριτική, ὁπότε αὐτὴ ἡ κατάσταση θὰ ἦταν καὶ ἀνασταλτικὴ δύναμη στὴ χαριστικὴ παροχή, στὸ ρουσφέτι.

ΣΥΓΧΕΟΜΕ ΘΛΙΒΕΡΑ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ

Κι' ὅμως αὐτὴ τὴν κατάσταση τοῦ τύπου τὴ χαρακτηρίζαμε καὶ τὴ χαρακτηρίζομε —γιατὶ δὲν ἀλλάξαμε δυστυχῶς νοοτροπία—σὰν δημοκρατικὴ δῆθεν ἐλευθερία. Δυστυχῶς ἡ λέξη καὶ ἡ ἔννοια τῆς δημοκρατίας ἔχει ὑποστῆ καὶ ὑφίσταται κακὴ μεταχείριση, ὄχι μόνο σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ στὶς δικτατορικὲς χῶρες, ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλες ἀκόμη χῶρες καὶ εἰδικώτερα στὸν τόπο μας. Σὲ μᾶς ἡ κακομεταχείριση δὲν ἔχει ὅρια. Ὅταν μιλοῦμε σὲ τοῦτο τὸν τόπο γιὰ δημοκρατία, ἐννοοῦμε οἱ πολλοὶ μὲ τὴν ἔννοια αὐτή, τὴν ἀναρχία. Ὅταν ἐνεργοῦμε ἀναρχικά, αὐτὴ τὴν ἐνέργειά μας τὴν ὀνομάζουμε Δημοκρατία. Ὅταν μιλοῦμε γιὰ κοινωνικὴ δικαιοσύνη, ξέρουμε πὼς δὲν κάνομε τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ δημαγωγοῦμε. Ὅταν μιλοῦμε γιὰ δικαιώματα, λησμονοῦμε τέλεια καὶ ἀπόλυτα καὶ τὶς ὑποχρεώσεις μας. Μᾶς εἶναι τέλεια ἄγνωστο, πὼς Δημοκρατία δὲ θὰ πῆ ἁπλῶς κυριαρχία τῆς πλειοψηφίας, παρὰ κυριαρχία τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐλευθερίας ἐπάνω στὴ βία καὶ τὴν ἀνελευθερία. Κάτω ἀπὸ τέτοια ἀτμόσφαιρα καὶ πνεῦμα πολιτικῆς συνείδησης μας καὶ εὐθύνης δὲν μπορεῖ νὰ ἀναχαιτισθῆ ἡ ρουσφετολογία, ἡ παράνομη ἀπο[illegible], ἡ χαριστικὴ παροχή.

Συγχέομε θεληματικὰ τὴν ἔννοια τῆς ἰσονομίας μὲ τὴν ἔννοια τῆς ἰσότητας. Σὰν καθαρόαιμοι ἀτομικιστὲς τοποθετοῦμε ἔντονα τὴν ἰσότητα, ὄχι βέβαια τὴν ἰσονομία, δηλαδὴ τὴν ἰσότητα ἀπέναντι τῶν νόμων. «Τὴν ἰσότητα, ποὺ ποθοῦμε», εἶπε ἕνας καλὸς ἀνατόμος τῆς νεοελληνικῆς πραγματικότητας, «ἅμα τὴν ἀναλύσης, θὰ ἰδῆς, πὼς δὲν ἀπορρέει ἀπὸ τὴν ἀγάπη πρὸς τὴ δικαιοσύνη, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ φθόνο πρὸς τὴν ὑπέρτερη τοῦ ἄλλου ἀξία. Ὅταν αὐτὸς ὁ ἄλλος ἀνεβῆ καὶ μᾶς ξεπεράση, τότε προσπαθοῦμε καὶ ἐφευρίσκομε τρόπο, γιὰ νὰ τὸν γκρεμίσουμε ἀπὸ κεῖ, ποὺ ἀνέβηκε καὶ ὁ πιὸ συνηθισμένος γιὰ τὸ γκρέμισμα αὐτὸ τρόπος εἶναι ἡ συκοφαντία, τὴν ὁποία ἀπὸ παλιὰ χρόνια ἔχομε ἀναγάγει σὲ ἐπιστήμη».

Ἔχομε συσκοτίσει τὴ σημασία τῶν λέξεων καὶ τῶν ἐννοιῶν καὶ στὴ θέση τῆς μιᾶς τοποθετοῦμε τὴν ἄλλη τὴν ἀντίθετή της, ἀρκεῖ αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ νὰ μᾶς ὠφελῆ. Ἡ λέξη Δημοκρατία ὑπάρχει στὰ χείλη ὅλων μας. Ὅλοι κοβόμαστε τάχατες γι' αὐτήν, ἀλλὰ στὴν ψυχή μας φωλιάζει τὸ πάθος καὶ ἡ ἰδιοτέλεια, οἱ πιὸ φανατικοὶ ἐχθροὶ τῆς δημοκρατικῆς ἰδέας. Πῶς νὰ μιλᾶς γιὰ δημοκρατία μέσα σὲ μιὰ κοινωνία ποὺ ἀποτελεῖ ἕνα σύνολο ἰδιοτελῶν ἀλληλομιεζομένων ἀτόμων. Δὲν ὁπλισθήκαμε ποτὲ μὲ στοιχειώδη σοβαρότητα, νὰ ἀναζητήσουμε μὲ κάποιο αἴσθημα εὐθύνης τὶς πραγματικὲς προϋποθέσεις μιᾶς ἀληθινῆς Δημοκρατίας. Δὲν ἐνοχλούμεθα διόλου νὰ κομπορρημονοῦμε γιὰ τὸν δῆθεν δημοκρατισμό μας καὶ σύγχρονα νὰ καταφάσκουμε στὸ ρουσφέτι. Δημοκρατικός, λοιπόν, καὶ ρουσφετολόγος. Τί τὸ παράξενο; Γιὰ μᾶς τίποτε.

ΑΥΡΙΟ: Τὸ Γ΄ Μέρος.

ΒΙΒΛΙΑ

Κ. Τσιροπούλου: Ἀμερικανικὴ ἀνθρωπογεωγραφία

Ἀπὸ τὶς «Ἐκδόσεις τῶν Φίλων» ἐξεδόθη τὸ νέο βιβλίο τοῦ Κώστα Ε. Τσιροπούλου. Πρόκειται γιὰ ταξιδιωτικὰ χειρόγραφα ποὺ κράτησε ὁ συγγραφέας ὅταν πριν δέκα χρόνια ἐπισκέφθηκε τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Στὸ κείμενο αὐτὸ ποὺ συμπληρώνεται μὲ τέσσερα δοκίμια γιὰ τὴν ἀμερικανικὴ ἀνησυχία, τὸ νόημα τῆς ἐλευθερίας ἐκεῖ καὶ τὸ πρόβλημα τῶν νέγρων, προσωπικὰ βιώματα καὶ ὀξεῖες παρατηρήσεις γιὰ τὸν ἀμερικανὸ ἄνθρωπο καὶ τὴν κοινωνία συνθέτουν ἕνα στοχαστικὸ λογοτέχνημα ποιότητας.

Ἡ νέα ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ Ἀνδρ. Δεκαβάλλε

Στὴν καθιερωμένη σειρὰ Ποιήσεως τῶν «Ἐκδόσεων τῶν Φίλων» κυκλοφόρησε τὸ νέο βιβλίο τοῦ Ἀντ. Δεκαβάλλε, γνωστοῦ ποιητῆ, μεταφραστῆ — σχολιαστῆ τοῦ Ἔλιοτ καὶ καθηγητῆ σὲ ἀμερικανικὸ Πανεπιστήμιο, ὅπου μὲ τρόπο ἐμπνευσμένο συντίθεται ἡ δημοτικὴ ἑλληνικὴ ποιητικὴ παράδοση καὶ οἱ νέοι ποιητικοὶ τρόποι γιὰ νὰ δώσουν μιὰ ὑψηλὴ καὶ χυμώδη ποίηση μὲ γεύση καθαρὰ ἑλληνική. Τίτλος τοῦ νέου βιβλίου τοῦ κ. Δεκαβάλλε εἶναι «Ἁρμοὶ — Καράβια — Λύτρα».

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ
ΑΓΟΡΑΙ-ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 66 · ΤΗΛ. 73-365

Οἱ κίνδυνοι ἀπὸ τὰ καλλυντικὰ γιὰ τὸ δέρμα

ΠΑΡΙΣΙ. Σὲ μιὰ πρόσφατη ἔρευνά της γιὰ τὴν βιομηχανία καλλυντικῶν, ἡ ἔγκυρη ἀμερικανικὴ ἐφημερίδα «Νιοὺ Γιὸρκ Τάϊμς» ἔγραψε ὅτι ἡ φροντίδα γιὰ τὴν ἐπιδερμίδα τῶν γυναικῶν καὶ φυσικά, ὁ καυφὸς πόθος γιὰ περισσότερη ὀμορφιά, ἔγινε ἡ βασικὴ αἰτία νὰ δημιουργηθεῖ καὶ νὰ ἐπεκταθεῖ μιὰ βιομηχανία ποὺ «ἔχει τζίρο» 50.000.000 δολλάρια τὸ χρόνο. Ὅλες οἱ ἑταιρίες ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ καλλυντικά, πλουτίζουν, κατακτοῦν διαρκῶς περισσότερη πελατεία, παρουσιάζουν νέα προϊόντα, κάνουν ἀσυνήθη προβολὴ καὶ προπαγάνδα, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναγνωρίσει κανεὶς ὅτι λίγες ἑταιρίες σκέπτονται τὶς ἐπιπτώσεις στὸ δέρμα τῶν γυναικῶν, ἀπὸ καθαρὰ ἰατρικὴ σκοπιά.

Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ἁπλό. Τὰ καλλυντικὰ αὐτὰ δὲν περιορίζονται μόνο γιὰ τὴν ἐπιδερμίδα. Ἀπορροφοῦνται ἀπὸ τὸ δέρμα, φθάνουν στοὺς συνεκτικοὺς ἱστοὺς καὶ τὰ κύτταρα καὶ ὅπως εἶναι φυσικό, ἔχουν μερικὲς ἐπιδράσεις. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὑπάρχουν τρεῖς τύποι δέρματος: τὸ ξηρό, τὸ λιπαρὸ καὶ τὸ κανονικό. Κάθε γυναίκα μπορεῖ νὰ ζήσει ἄνετα μ' ἕναν ἀπὸ τοὺς τρεῖς τύπους καὶ ἡ ἐπιδερμίδα της νὰ μὴν παρουσιάσει ποτὲ προβλήματα. Δὲν ἀποτελεῖ ἔλλειψη γιὰ μιὰ γυναίκα νὰ ἔχει λιπαρὸ ἢ ξηρὸ ἢ κανονικὸ δέρμα.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ἀπὸ τὴ στιγμή, ὅμως, ποὺ θ' ἀρχίσει ἡ χρησιμοποίηση καλλυντικῶν, τὰ πράγματα ἀλλάζουν. Δημιουργεῖται μιὰ νέα κατάσταση καὶ χρειάζεται προσοχή. Οἱ ἑταιρίες, ποὺ φτιάχνουν αὐτὰ τὰ καλλυντικά, δὲν φέρνουν εὐθύνες. Οὔτε ὁ αἰσθητικὸς ποὺ θὰ συμβουλέψει μιὰ γυναίκα. Ἡ οὐσία εἶναι ὅτι πολλὲς φορὲς γίνεται ζημιὰ στὸ δέρμα.

Ἡ ἀσχολία μὲ τὸ δέρμα, γιὰ λόγους θεραπευτικοὺς ἢ αἰσθητικοὺς δὲν εἶναι καινούργια ὑπόθεση. Τὸ 150 πρὸ Χριστοῦ πρῶτος ὁ Γαληνὸς συμβούλεψε τὴν παρασκευὴ ἑνὸς προϊόντος ἀπὸ νερό, λάδι καὶ κερί, γιὰ τὴν φροντίδα καὶ περιποίηση τοῦ δέρματος. Ὑπῆρξε, λοιπόν, ὁ πρῶτος αἰσθητικὸς στὸν κόσμο. Καὶ ἐξήγησε γιατὶ τὸ νέο αὐτὸ προϊὸν κάνει καλὸ στὸ δέρμα. Τὸ κερὶ συγκρατεῖ τὸ λάδι στὸ δέρμα, ἐνῶ τὸ λάδι κάνει τὸ ξερὸ δέρμα ὑγρό. Μὲ αὐτὰ τὰ τρία στοιχεῖα — νερό, λάδι, κερὶ — σὲ μιὰ καθορισμένη ἀναλογία βέβαια, ὁ Γαληνός, ἔδωσε μιὰ κλασικὴ συνταγὴ κυρίως γιὰ τὸν καθαρισμὸ καὶ τὴν καλὴ συντήρηση τοῦ δέρματος».

Ἔτσι, σήμερα, ὕστερα ἀπὸ τόσους αἰῶνες, ἔρχεται ὁ Ἀμερικανικὸς Ἰατρικὸς Σύνδεσμος γιὰ νὰ ἐπιβεβαιώσει ὅτι ἡ συνταγὴ τοῦ Γαληνοῦ δὲν ἄλλαξε κατὰ βάση ἀπὸ τότε διότι ὅσες κρέμες παρουσίαζαν οἱ ἑταιρίες γιὰ τὴν καλὴ διατήρηση τοῦ δέρματος, στηρίζονται σ' αὐτὴ τὴ στοιχειώδη φόρμουλα: νερό, λάδι, κερί. Καὶ κάθε φροντίδα γιὰ τὸ δέρμα, ὅπως καὶ κάθε συνταγὴ θεραπείας καὶ ἁπλῆς ἔστω συντηρήσεώς του, βασίζεται στὴν ἴδια ἀρχὴ τοῦ Γαληνοῦ: Τὸ δέρμα πρέπει νὰ διατηρεῖται καθαρὸ καὶ ὑγρό.

Τὰ διάφορα καλλυντικὰ προϊόντα, ὅμως καὶ οἱ ἑταιρίες ποὺ τὰ παρασκευάζουν, περιορίζονται, ὅπως λένε οἱ αἰσθητικοί, γιὰ τὴ «θεραπεία τοῦ δέρματος» κι' ἐδῶ ἀκριβῶς πρόκυπτει ἕνα πρόβλημα καὶ μιὰ παρανόηση. Σχετικὰ λέει ὁ δόκτωρ Ἤρλ Μπράουερ, καθηγητὴς τῆς Κλινικῆς Δερματολογίας στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Νέας Ὑόρκης.

«Ἡ θεραπεία τοῦ δέρματος προϋποθέτει μιὰ ἐνέργεια ποὺ θὰ ἀλλάξει ἢ μᾶλλον θὰ διορθώσει μιὰ κατάσταση ἢ μιὰ ἀνωμαλία στὸ δέρμα. Ὅταν ἕνας γιατρὸς δίνει σὲ μιὰ πελάτισσά του μιὰ ἀντιβιοτικὴ κρέμα ἢ μιὰ κορτιζονικὴ κρέμα, ἐφαρμόζει μιὰ θεραπεία γιὰ νὰ διορθώσει μιὰ ἀνωμαλία. Στὴν βιομηχανία τῶν καλλυντικῶν, ὅμως, τὰ προϊόντα δὲν προορίζονται γιὰ νὰ διορθώσουν παρόμοιες ἀνωμαλίες. Παρέχονται, περισσότερο γιὰ αἰσθητικοὺς λόγους. Τὰ προϊόντα ὅμως αὐτὰ περιέχουν χημικὲς οὐσίες, ποὺ μπορεῖ νὰ κάμουν καλὸ ἢ κακό. Συνεπῶς, ἡ γνώμη τοῦ δερματολόγου εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν χρησιμοποίησή τους.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

Μὲ τὴν ἄποψη αὐτὴ διαφωνοῦν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν μεγάλων κέντρων αἰσθητικῆς καὶ τῆς βιομηχανίας καλλυντικῶν στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Λέει σχετικὰ ἡ κυρία Κριστὶν Βαλμύ, γνωστὴ αἰσθητικός:

«Τὸ δέρμα ἔχει καὶ αὐτὸ ζωὴ καὶ ὑφίσταται ἀλλοιώσεις καὶ μεταβολές. Σκοπός μας εἶναι ἡ καλὴ συντήρησή του. Ὑπάρχει βέβαια, ἡ πατροπαράδοτη τὸ δὲν εἶναι ἀρκετό. Χρειάζεται συνταγὴ καθαρισμοῦ. Ἀλλὰ αὐνὰ ἀκολουθηθεῖ μιὰ διαδικασία, μιὰ μέθοδος ἀνάλογα μὲ τὸ δέρμα ποὺ ἔχει κάθε γυναίκα. Ὁ καθαρισμὸς πρέπει νὰ γίνει σὲ βάθος καὶ χρησιμοποιοῦμε ἐδῶ μιὰ εἰδικὴ συσκευὴ ἠλεκτρολύσεως. Μὲ τὴν ἠλεκτρόλυση, τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα ἀποσυνθέτει ὡρισμένες ἐπιβλαβεῖς οὐσίες. Ἐφαρμόζομε λοιπόν, ἐπιστημονικὴ μέθοδο καὶ κάνομε θεραπεία τοῦ δέρματος».

Οἱ φοιτητὲς μαθηματικοῦ τμήματος γιὰ τὶς ἐξετάσεις

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου τῶν φοιτητῶν τοῦ Μαθηματικοῦ Τμήματος τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν ἐξέδωσε τὸ ἀκόλουθο ψήφισμα:

Ἐμεῖς οἱ φοιτητὲς τοῦ Π.Π. ἔχουμε ἤδη ξεκινήσει ἕνα διεκδικητικὸ ἀγῶνα γιὰ τὴν ἀλλαγὴ ξεπερασμένων θεσμῶν μέσα στὸ Πανεπιστήμιο καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα τοῦ ἐξεταστικοῦ συστήματος. Αὐτὸ τὸ σύστημα εἶναι πράγματι χρεωκοπημένο καὶ δημιουργεῖ μιὰ σειρὰ προβλήματα σὲ μᾶς τοὺς φοιτητὲς ἀφοῦ στέκεται ἐμπόδιο στὴν ἴδια μας τὴ μόρφωση. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ πρέπει νὰ λυθῆ ὁπωσδήποτε. Οἱ φοιτητὲς ἔχουν προτείνει μιὰ σειρὰ μέτρα πάνω σ' αὐτὸ (κατοχύρωση χρονιᾶς, μεταφορὰ μαθημάτων στὸ πτυχίο κ.λ.π.). Τὴ χρεωκοπία τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος ἐξεταστικοῦ συστήματος παραδέχονται καὶ οἱ καθηγητὲς οἱ ὁποῖοι προχώρησαν πέρυσι στὴ προώθηση ἑνὸς νέου ἐξεταστικοῦ συστήματος τὸ ὁποῖο δὲν δέχτηκε τὸ Ὑπουργεῖο. Ἐμεῖς οἱ φοιτητὲς ἀπ' τὸ Νοέμβρη ἐκπονήσαμε ἕνα νέο ἐξεταστικὸ σύστημα ἐνῶ οἱ καθηγητὲς μὲ διάφορες προφάσεις δὲν μᾶς ἀπάντησαν.

Τοὺς ζητήσαμε δεκαπενθήμερη ἀναβολὴ ἀπὸ τὴ γ΄ ἐξεταστικὴ περίοδο τοῦ Δεκέμβρη γιὰ νὰ πάρουμε μιὰ ἀπάντηση. Ἀρνήθηκαν παίρνοντας οἱ ἴδιοι τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν μὴ ὁμαλὴ λειτουργία τοῦ Π.Π. Ὅταν παράπέρα οἱ φοιτητὲς κατέβηκαν σὲ ἀποχὴ οἱ καθηγητὲς δὲν δέχτηκαν τοὺς ἀντιπροσώπους μας.

Καλοῦμε τὸ Πατρινὸ λαό, σὲ συμπαράσταση γιὰ νὰ περάσουν τὰ αἰτήματα, στὴν πάλη μας γιὰ μιὰ Παιδεία στὴν ὑπηρεσία τοῦ λαοῦ, σὲ μιὰ Δημοκρατικὴ καὶ ἀνεξάρτητη Ἑλλάδα.

Πιστεύουμε ὅτι στηριγμένοι στὶς ἀστείρευτες δυνάμεις τοῦ ἀγῶνα μας θὰ δικαιωθοῦμε παρὰ τὰ κάθε εἴδους ἐμπόδια ποὺ μπαίνουν μπροστά μας.

Ψόφησαν πουλιὰ ποὺ ἔφαγαν στάρι ποτισμένο μέσα σὲ παραθεῖο

ΑΘΗΝΑΙ, (ΑΠΕ). Μὲ ἀφορμὴ δημοσιεύματα τοῦ Τύπου, σύμφωνα μὲ τὰ ὁποῖα «κατὰ χιλιάδες ψοφοῦν τὰ πουλιὰ στὴ Θεσσαλία ἀπὸ τὰ γεωργικὰ φάρμακα», τὸ Ὑπουργεῖο Γεωργίας ἐξέδωσε ἀνακοίνωση, στὴν ὁποία ἀναφέρονται σχετικῶς τὰ ἑξῆς:

«Στὸ χωριὸ Γλαύκη Λαρίσης ἀγρότες, οἱ ὁποῖοι καλλιέργησαν ὄψιμα τὰ χωράφια τους μὲ σιτάρι διέσπειραν σὲ περιωρισμένη ἔκταση σιτάρι ἐμποτισμένο μέσα σὲ παραθεῖο. Ἀποτέλεσμα τούτου ἦτο νὰ θανατωθῆ ἀπὸ τὸ δηλητηριασμένο σιτάρι μικρὸς ἀριθμὸς πουλιῶν.

Γιὰ τὴν ἐνέργειά τους αὐτὴ οἱ ἀγρότες πρόβαλαν τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἔτσι ἤθελαν νὰ προστατεύσουν τὸν σπαρμένο σπόρο στὰ χωράφια τους ἀπὸ τὰ πουλιά. Οἱ ἁρμόδιες τοπικὲς ὑπηρεσίες ἔκαναν αὐστηρὲς ὑποδείξεις καὶ παρατηρήσεις στοὺς παραγωγοὺς νὰ ἀποφεύγουν στὸ μέλλον παρόμοιες καταστρεπτικὲς ἐνέργειες γιὰ τὴν πανίδα τῆς περιοχῆς τους καὶ τὸ φυσικὸ περιβάλλον».

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Ἰλισός»

Ἐκυκλοφόρησε ὁ ΙΛΙΣΟΣ τοῦ Δεκεμβρίου. Περιεχόμενα: Κ. Φλαμαριών: Τὸ μυστήριο τοῦ θανάτου. Διον. Καλογεροπούλου: Θεοσοφία. Κ. Μελισσαροπούλου Τὰ «Μεγάλα Ὄντα». Α. Παπανδρέου: Μελλοντικὲς ἐνοράσεις. Π. Γράβιγγερ. Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν μυητικήν. Κ. Τσαγκαλάκη: Ἡ «μέθοδος Κιρλιάν». Ποιητικὴ Ἀνθολογία, Ἀποκόμματα, Ποιήματα, Χρονικά.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ καὶ ΚΑΛΕΣ ΤΙΜΕΣ θὰ εὕρετε δι' ὅλα τὰ ΣΧΟΛΙΚΑ ΣΑΣ ΕΙΔΗ ΜΟΝΟΝ στὰ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΧΑΡ. & Ι. ΚΑΓΙΑΦΑΣ
Ἑρμοῦ 14—Αἰόλου 68
ΠΑΤΡΑΙ — ΑΘΗΝΑΙ

δὲν ἀρκεῖ..
δὲν ἀρκεῖ μόνο νὰ σᾶς ζητήσουν στὸ χρυσό οδηγό. Πρέπει νὰ τούς δώσετε τὴν ευκαιρία καὶ νὰ σᾶς βροῦν.
Φροντίστε λοιπόν γιὰ τὴν καταχώρισή σας στὴν νέα ἔκδοση τοῦ ΧΡΥΣΟΥ ΟΔΗΓΟΥ. Ειδικά ἐξουσιοδοτημένα πρόσωπα βρίσκονται αὐτές τὶς μέρες στὴν πόλη σας καὶ θά σᾶς ἐπισκεφθοῦν γιά νά πάρουν ὁδηγίες καὶ ἐντολές σας.
Οἱ ὑπηρεσίες πού προσφέρει στό κοινό γενικά καὶ στόν ἐπαγγελματικό κόσμο εἰδικώτερα ὁ «ΧΡΥΣΟΣ ΟΔΗΓΟΣ» εἶναι ὁλοφάνερες.
Ἐπωφεληθεῖτε λοιπόν....
χρυσος οδηγος®
οἱ καλές δουλειές δέν εἶναι σύμπτωση.
Εἶναι προνοητικότητα.
Μιὰ προσφορά τοῦ Ο.Τ.Ε.
ΚΑΜΠΑΝΑ

ΚΑΝ-ΚΑΝ
Συνεχίζουμε κάθε βράδυ τὶς ἐπιτυχίες μας—μὲ τὴν πρώτη ὀρχήστρα τῶν Πατρῶν
ΤΑΚΗ ΜΠΕΖΑ·Ι·ΔΕ
Καὶ τοὺς τραγουδιστὲς
ΣΤΑΥΡΟ ΠΑΣΜΑΤΖΗ — ΠΕΤΡΟ ΠΟΜΩΝΗ
Τὶς τραγουδίστριες
ΤΟΝΙΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ — ΚΑΤΙΑΝΑ ΚΟΝΤΟΜΑΡΚΟΥ
ΒΙΛΛΥ ΚΑΜΑΡΙΩΤΟΥ
Καὶ ἕνα πλούσιο καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα ἐξ Ἀθηνῶν
Ὅλοι γιὰ μιὰ ἀπολαυστικὴ βραδυά, στὸ
ΚΑΝ-ΚΑΝ

Φρυγανιὲς
Βοσινάκη
ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
Ἡ Βιομηχανία εἰδῶν διατροφῆς
Ν. ΒΟΣΙΝΑΚΗΣ ΑΒΕΕ
κάνει γνωστὸ εἰς τοὺς κ.κ. πελάτες της ὅτι ἀνέθεσε τὴν ἀποκλειστικὴ πώληση, ἀντιπροσώπευση καὶ διανομὴ ὅλων τῶν προϊόντων της γιὰ τὶς περιφέρειες πόλεως Πατρῶν, ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ, ΔΥΤΙΚΗ ΣΤΕΡΕΑ, ΗΠΕΙΡΟ καὶ ΙΟΝΙΟΥΣ ΝΗΣΟΥΣ, εἰς τὴν Ἑταιρεῖαν Διανομῶν
«ΓΑΛΑΞΙΑΣ»
ΤΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Γραφεῖα - ἀποθῆκαι:
ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ, ΚΟΤΡΩΝΙ - ΠΑΤΡΑΙ
ΤΗΛ. 424807 - 425620
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. 29198
Ν. ΒΟΣΙΝΑΚΗΣ ΑΒΕΕ